

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (D. Fujenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Sveatoslav Bondarev”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sveatoslav Bondarev” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală administrare fiscală Sud privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 05 iulie 2017, S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală administrare fiscală Sud privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cahul nr. 201 din 24 februarie 2017 la pct.3.3 s-a decis pentru folosirea blanchetelor de documente primare străine sancționarea S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” cu amendă egală cu suma operațiunilor economice înscrise în astfel de documente, ceea ce constituie 1 983 350 de lei. Împotriva deciziei menționate a fost depusă contestație.

Prin răspunsul nr. 26-24-11/1688 din 02 iunie 2017 emis de către Serviciul Fiscal de Stat pe marginea contestației a fost decisă rămânerea ca fiind neexaminată, cu restituirea contestației S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” ca fiind depusă tardiv.

Cu răspunsul nr. 26-24-11/1688 din 02 iunie 2017 emis de către Serviciul Fiscal de Stat, cu pct.3.3 din decizia nr.201 din 24 februarie 2017 emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Cahul și cu actul nr.5-677871 din 27 decembrie 2016 a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cahul nu este de acord, le consideră neîntemeiate și nemotivate din următoarele considerente.

În baza planului de control și a deciziei privind inițierea controlului fiscal nr.4703 din 06 decembrie 2016 a fost efectuat controlul fiscal la S.R.L. „Sveatoslav

Bondarev” prin verificarea total-documentară asupra respectării titlurilor I-IX ale Codului Fiscal, precum și altor acte normative ale legislației fiscale, asupra corectitudinii calculării și virării integrale la buget a impozitelor și altor plăți obligatorii pentru perioada activității 01 ianuarie 2012 – 21 decembrie 2015 la compartimentul TVA perioada de 01 ianuarie 2012 – 30 septembrie 2016. Totodată, compartimentele impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, TVA și organizarea contabilității au fost verificate de către Lidia Munteanu, iar impozitul pe venit la sursa de plată din salariu și alte plăți, contribuțiile de asigurări sociale obligatorii, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, impozitul pe bunurile imobiliare, taxa pentru amenajarea teritoriului, taxa pentru amplasarea unităților comerciale și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele au fost verificate de către Svetlana Ichim.

Controlul a durat de la 06 decembrie 2016 până la 27 decembrie 2016, fiind petrecut cu consimțământul conductorului Sveatoslav Bondarev, cu participarea contabilului-șef Victoria Ungureanu și a contabilului Ecaterina Tarasova, care sunt responsabili de respectarea legislației fiscale în perioada supusă controlului.

Au indicat că nu sunt de acord cu actul de control nr.5-677871 din 27 decembrie 2016, considerându-l neîntemeiat și nefondat. Referitor la încălcarea constatată de către inspectorii la pct. 4 din actul nr.5-677871 din 27 decembrie 2016 și pct.3.3 din decizia IFS Cahul nr. 201 din 24 februarie 2017 prin care s-a constatat că la efectuarea operațiunilor economice înstrăinării activelor „cartela unică” cu transmiterea dreptului de proprietate către SRL „Aluplast Com” la 31 iulie 2013 a fost întocmit documentul primar factura seria HB nr.2186126 la suma de 991 650 de lei și factura cu seria HB nr.2186137 la suma de 991 700 de lei, documente primare cu regim special care nu le aparțin.

Au menționat că în acest sens, responsabili de evidența contabilă în cadrul S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” este contabilul Ecaterina Tarasova. Aceasta este angajată prin cumul ca contabil-șef la S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” și la S.C. „Xencom” S.R.L. De asemenea eroarea s-a produs și din considerentul că conducătorul companiei S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” Ruslan Bondarev este angajat prin cumul și în funcția de administrator în cadrul S.C. „Xencom” S.R.L.

Prin urmare, contabilul responsabil de evidența fiscală a S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” a încurcat actele fiscale, prezentând eronat Declarația companiei S.C. „Xencom” S.R.L. și nu a S.R.L. „Sveatoslav Bondarev”. Ca consecință a neprezentării Declarației veridice ce aparținea companiei S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” s-a produs acea confuzie și constatare de către inspectorii ca fiind incorectă și cu date neveridice.

A specificat că în consecința prezentării Declarației cu date neveridice și incorecte, s-a afectat și calcularea impozitelor și TVA-ului. Aceste încălcări constatate de inspectorii nu se datorează rea-intenției S.R.L. „Sveatoslav Bondarev”, dar circumstanțelor ce nu depind de voința părților, admise fără vinovăție.

În legătură cu constatarea faptului că s-a diminuat venitul impozabil concomitent la diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, pentru anii 2012–2015, s-a înregistrat supraplată, fapt ce demonstrează o responsabilitate de îndeplinire a obligațiilor fiscale a agentului economic față de autoritățile competente.

Au indicat că în secțiunea Actului de control ce prevede Concluzii și propuneri la actul de control, constatările menționate în pct.5, 6, 7, 8, 9, 10 s-au datorat

aceleiași circumstanțe prin care au fost încurcate actele fiscale spre prezentare inspectorilor care efectuau controlul în cadrul companiei S.R.L. „Sveatoslav Bondarev”.

Referitor la repunerea în termen a contestației au menționat că decizia IFS Cahul nr.201 din 24 februarie 2017 a fost recepționată la 23 martie 2017 de către un reprezentant al S.R.L. „Sveatoslav Bondarev”. Administratorul agentului economic Ruslan Bondarev, responsabil de contestarea deciziei, de la 30 martie 2017 până la 08 mai 2017 conform ordinului nr.24 din 29 martie 2017 s-a aflat în concediu anual, din care considerent au fost în imposibilitate să conteste decizia în termen de 30 zile de la momentul recepționării, și doar după revenirea acestuia din concediu la 11 mai 2017 au contestat decizia nr.201 din 24 februarie 2017.

Solicită S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” anularea pct.3.3 din decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cahul nr. 201 din 24 februarie 2017 și a sancțiunii aplicate în mărime de 1 983 350 de lei, anularea actului nr. 5-677871 din 27 decembrie 2016 în ceea ce privește încălcarea art. 257 alin. (2) Codul fiscal.

Prin hotărârea din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” privind repunerea în termen a contestației împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cahul nr. 201 din 24 februarie 2017 și actului.

S-a respins acțiunea înaintată de S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Sud privind anularea pct.3.3 din decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cahul nr. 201 din 24 februarie 2017 și sancțiunii aplicate și anularea actului nr.5-677871 din 27 decembrie 2016 în temeiul expirării termenului de prescripție.

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul s-a respins ca nefondat apelul declarat de reclamantul S.R.L. „Sveatoslav Bondarev”, cu menținerea hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală administrare fiscală Sud privind anularea actului administrativ.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond, reieșind din cumulul probelor administrate a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată.

Colegiul a concluzionat că instanța de fond just și întemeiat a concluzionat respingerea cererii S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” privind repunerea în termen a contestației împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cahul nr. 201 din 24 februarie 2017 și actului, cât și respingerea acțiunii înaintate de aceasta în temeiul expirării termenului de prescripție.

Astfel, decizia nr. 201 din 24 februarie 2017 a fost remisă reclamantului la 27 februarie 2017 și recepționată de către S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” la 22 martie 2017 conform avizului de recepție. În termenul de 30 zile prevăzut de art.268 alin. (1) Codul fiscal, agentul economic urma să-și exprime dezacordul cu decizia emisă, pe când S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” s-a adresat Serviciului Fiscal de Stat în scopul respectării procedurii prealabile la 10 mai 2017, peste termenul prevăzut de lege.

Colegiul a apreciat că nu constituie temei de repunere în termen a contestației faptul că Bondarev Ruslan s-a aflat în concediu anual de odihnă și a fost în imposibilitate de a contesta în termen actele administrative, deoarece faptul aflării în

concediu a conducătorului persoanei juridice nu constituie un impediment pentru contestarea actului administrativ.

La 05 martie 2019 S.R.L. „Sveatoslav Bondarev”, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul și hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătoria Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (1), alin. (2) lit.c) și alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluția instanțelor ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei, menționând că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea și au admis alte încălcări la examinarea cauzei, cum ar fi examinarea cauzei în lipsa reclamantului și a reprezentantului acestuia.

A menționat că instanțele ierarhic inferioare nu au dat apreciere corectă motivelor de repunere în termen a contestației, fiind respinsă acțiunea pe motivul expirării termenului de prescripție doar formal.

Totodată circumstanțele fondului cauzei în general nu au fost examinate, motivul expunerii instanțelor fiind doar asupra termenului de depunere a contestației.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultînd din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, avînd în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată pînă la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele dosarului rezultă că nefiind de acord cu hotărârea din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” a declarat apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 02 octombrie 2018, fiind respins ca nefondat apelul declarat de reclamantul S.R.L. „Sveatoslav Bondarev”, cu menținerea hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală administrare fiscală Sud privind anularea actului administrativ.

La 02 noiembrie 2018 Curtea de Apel Cahul le-a expediat părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 161).

Conform avizului de recepție contra semnătură se atestă că apelantul S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” a recepționat copia deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul la 09 noiembrie 2018 (f.d. 162).

Prin urmare, din această dată începe să curgă termenul de două luni pentru declararea recursului, care expiră la data de 09 ianuarie 2019.

Cu toate acestea, S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” a declarat recurs la 05 martie 2019, cu încălcarea termenului de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Concomitent, decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești încă la 05 noiembrie 2018, devenind astfel publică și opozabilă tuturor, prin urmare, invocarea necunoașterii nu poate opera.

Potrivit art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Totodată decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost expediată și avocatului Alexandru Cebănaș, care a reprezentat interesele S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” la examinarea cererii de chemare în judecată în ordine de apel, pe adresa indicată în mandatul avocațional mun.Chișinău, str.M.Costin 17/3, ap.47, însă scrisoarea a revenit cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 121, 161, 168).

Potrivit art. 102 alin. (7) Cod de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal, iar art.107 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să

comunica instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Prin urmare, Colegiul reține că, avocatul Alexandru Cebănaș avea obligația de a recepționa corespondența intrată la sediul său oficial indicat personal de către acesta, or instanța a exercitat atribuția pozitivă de a expedia la adresa corectă corespondența.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că depășirea termenului de declarare a recursului constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, instanța de recurs remarcă referitor la repunerea în termen a recursului că conform art. 434 alin. (2) Cod de procedură civilă, termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În hotărârea *Ponomaryov vs Ucraina* 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

La fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (*Van Harn vs Germania*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere faptul că S.R.L. „Sveatoslav Bondarev” a declarat recurs în afara termenului de 2 luni de la comunicarea deciziei instanței de apel care este de decădere și nu poate fi restabilit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. b), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Sveatoslav Bondarev”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh